

Syllabus

Syllabus

Titul dl curs	Tirocinio 3
Codesc dl curs	13419
Titul suplementar	
SSD	NN
Lingaz	Ladino
Curs de laurea	Corso di laurea magistrale a ciclo unico in Scienze della Formazione primaria - sezione in lingua ladina
D'autri cursc de laurea (cursc deberieda)	
Dozenc	Silvia Mussner, Silvia.Mussner@unibz.it https://www.unibz.it/en/faculties/education/academic-staff/person/46059 Dott. mag. Ilaria Noci, Ilaria.Noci@unibz.it https://www.unibz.it/en/faculties/education/academic-staff/person/42625
Assistent didatich	
Semester	Tutti i semestri
Ann/Agn de stude	3
Credic universitars	10
Ores de ensegnament	150 ores de practicum diret
Ores de laboratore	30 ores de practicum indiret (labors)
Ores de stude individual	70
Ores de riceviment prevedudes	30
Ressumé di contegnus	Practicum indiret (30 ores) Preparaziun al practicum diret - stromënc por la osservaziun/autoosservaziun - stromënc por la programaziun y la valutaziun de pruzesc formatifs

	- definiziun dl profil dles competënzes cun la declinaziun de aziuns da podëi osservé - ajornamënt dl plann de svilup personal y profescional: ampliamënt dla biografia formativa, autovalutaziun, definiziun de travers de svilup Reflessciun danterite y do le practicum diret - analisa de caji - riflessciun sön les osservaziuns fates y sön les esperiënzes y coliamënt cun les categories dl - autovalutaziun sön le percurs fat en referimënt al svilup personal y profescional Practicum diret (150 ores) Le studënt/La studënta: - osservëia le contest tla istituziun dl praticum te dük sù aspec: fisich, emotif y relaziunal, cognitif y metodologich, cun na atenziun particolare ai elemënc de inclujun - osservëia la pratica di maestri/dles maestres, i singui mituns/les singoles mitans y le grup, adoran stromënc de osservaziun adatá (tabeles, registraziuns audio/video, protocoli descrittifs, soziogram y i.i.) - colliëia les osservaziuns cun le profil de competënzes dl maester/dla maestra - tol pert ales ativités y sentades colegiales - strotorëia y partësc cun d'atres porones programaziuns de prozesc formatifs por mëte en pratica n valgönes competënzes - adora modalités de autoosservaziun y osservaziun di atri por valuté y svilupé inant la pratica personala (schedes de osservaziun, registraziuns audio/video y i.i.) - analisëia adöm cun le tutor/la tutora tla istituziun dl praticum le percurs formativo realisé y deliniëia punc de forza y punc da svilupé inant
Argomenc dl curs	- les competënzes dl maester/dla maestra - programaziun y valutaziun - strategies didatiches - inclujun - stromënc de osservaziun - stromënc de documentaziun y riflessciun (portfolio) - plann de svilup personal y profescional

	- documënc normatifs nazionai y provinziài
Paroles clef	Programaziun; osservaziun y auto-osservaziun; atuaziun y reflësciun de pratiches personales y profeszionales
Prerequisit aconsiés	
Cursc propedeutics	ciara regolamënt
Modalité de ensegnament	La didatica é caraterisada da ativités che vëiga le studënt/la studënta sciöchë protagonist atif/protagonista ativa dl percurs. Tres: brainstorming, discusciuns, eserzitaziuns pratiches, analysesvideo, analyses de caji, cooperative learning, reflësciuns individuals/te grups, referac cun le suport de media, consulënzes individuals.
Oblianza de frecuencia	ciara regolamënt
Obietifs formatifs y competenzes da arjonje	Le practicum dl terz ann de stüde é n percurs olache al vëgn costruì conescënzes y competënzes tl ambiënt profesional, en referimënt • ala persona (le studënt/la studënta) che conësc te na manira tres plü sota l'ambiënt de aprenimënt y sü aturs y che surantol responsabilità personala tl ambiënt instës tres sües aziuns • ales interaziuns danter les porsones tl ambiënt (maestri y maestres, mituns y mitans, geniturs, esperc y espertes y i.i.) • ales dimenjiuns specifiches dla profesziun da maester/maestra cun la poscibilità da sperimenté les competënzes personales. L practicum dl terz ann é n percurs caraterisé da osservaziun y ativité didatica, cun l'azënt sön les competënzes pratiches personales y chëres di maestri/dles maestres, tla prospetiva dla inclujiun, aladô dles Indicaziuns Europeiches (ciara profil dl maester inclusif/dla maestra inclusiva). Le fin é chël de osservé y analisé les pratiches espertes di maestri/dles maestres y de sperimenté ativamënter prozesc formatifs por ejaminé le livel dles competënzes personales. Le practicum pita l'ocaziun de lié les conescënzes teoriches cun les esperiënzes pratiches, portan pro al'autovalutaziun dles competënzes y al svilup dl profil profesional. Le stromënt prinzipal por colié les conescënzes (insegnamënc), la pratica (labors y percursc programá y realisá), les analyses y les reflësciuns sön l'aziun didatica é le portfolio dl studënt/dla studënta, che conzed de ejaminé y atualisé tres indô le plann de

	svilup personal. Fins formatifs dl Practicum 3: • valuté y renforzé les motivaziuns personales y profescionales tres la aziun didatica te situaziuns reales • adoré le profil dles competënzes por osservé y analisé les pratiches profescionales personales y chères de d'atri y les decliné te aziuns • mioré les abilités de osservaziun y autoosservaziun, tan inant che al é poscibl ince tres la tecnica dla analisa-video • sperimenté metodes de programaziun y valutaziun pian ia dala normativa provinciale y nazionale y se confronté cun d'atri (colegs y coleghe de stüde, tutor/a, ...) - sperimenté pratiches y percurs didactics inclusifs • fá reflesciuns sön la pratica personala y di atri adoran le feedback y le barat profesional • adoré y colié les conescënzes teoriches costruides ti insegnamënc desvalis por fá reflesciuns sön la pratica • documenté tl portfolio y ajorné le percurs personal de formaziun ala profesiun y le colié cun le profil dles competënzes
Obietifs formatifs y competenzes da arjonje (informazioni supplementares)	(I resultat de aprenimënt y les competënzes pretenüdes se referësc ai descriturs de Dublin) Conescënza y comprenjiun: - conescënza dla normativa istituzionala provinciale y nazionale - conescënza de n valgügn modei de programaziun che tol ite stromënc y tecniches inclusives - conescënza de n valgügn stromënc y tecniches de osservaziun y analisa/autoanalisa - conescënza de elemënc de continuité y spezifizité di dui scalins dla formaziun (scolina y scora primara) Capazität da apliché conescënza y comprenjiun: - aplicaziun de modei de programaziun de prozesc formatifs te situaziuns reales - aplicaziun de pratiches didatiches inclusives te situaziuns reales - aplicaziun de tecniches de osservaziun y de feedback tla analisa dla pratica (audio-video-registrazions) - implementaziun dl portfolio cun la documentaziun dl percurs de practicum y l'ajornamënt dl plann de svilup personal y profesional

	Autonomia de iudize: - renforz dla capazité de valutaziun y ajornamënt dla identité profesionala personala - renforz dla capazité da comuniché y motivé la vijun pedagogica personala y les dezijiuns didatiches Abilités comunicatives: - ampliament dl lessich spezifich profesional - adoranza de de plü tecniches y formes de comunicaziun (gestica, mimica, lingaz verbal, visual, iconich, digital, ...) - capazité de cooperé y contraté cun interlocuturs desvalis - adoranza de tecniches y stromënc por na documentaziun efiziënta tl portfolio Capazités de aprenimënt: - adoranza dla autovalutaziun y dla valutaziun di atri (tutor/tutora, coordinadú/coordinadëssa dl practicum, colegs/coleghe y i.i.) por svilupé inant les competënzes personales
Sort de ejam	Al é preodü n colloquium a usc cun la coordinadëssa y le coordinadú dl practicum cun la presentaziun dl portfolio. Le portfolio vëgn scrit te trëi perts granes anfat ti trëi lingac: ladin, talian y todësch. La valutaziun positiva dl practicum diret é propedeutich ala discusciun dl portfolio dal ejam a usc. L'ejam se stlùj jö cun l'atribuziun de na nota finala sora, sintesa dles valutaziuns dles döes esperiënzes fates y documentades tl portfolio y dl resultat dla proa a usc. Tl cajo de na valutaziun negativa de döt le modul, vëgnel tigní cunt de eventuales pertes stlütës jö positivamënter tles sesciuns d'ejam che vëgn do. Tl cajo de na valutaziun negativa dl modul por trëi iadi consecutifs, ne ti él al studënt/ala studënta aladô dl regolamënt di ejams, nia cunzedü da se scrí ite por chësc ejam tles proscimes trëi sescions (art. 6, coma 4 dl regolamënt di ejams de profit).
Criters de valutazion	Por la valutaziun positiva dl practicum mëss dötes chëstes perts ester positives: - practicum indiret (partecipaziun ativa) - practicum diret (esperienzes fates, feedback dl/a tutor/a, vijita

	da pert dl coordinadú/dla coordinadëssa dl practicum) - portfolio (documentaziun y reflesciun) - colloquium dl ejam (argomentaziun y coerënza) Al vëgn dé na nota finala sora, sintesa di resultac dles perts descrites dessura. Criteres de valutaziun Interes y partezipaziun al percurs formatif, engajamënt y atejamënt (6 sun 30) - respet dl regolamënt dl practicum - partezipaziun ativa y responsabla tratan le practicum indirect Svilup dla cumpetënzes personales-profesionales (10 sun 30) - capacitè da agí profesionalmënter meton tla pratica les cumpetënzes dades dant dal profil profesional - capacitá de azion didatica- pedagogica che promuef l'aprendimënt -capacità de elaborazion y atuazion di contignüs Svilup dla cumpetënzes comunicatives (6 sun 30) - tlerëza tla esposiziun y elaboraziun di cuntenuc y coerënza tla argomentaziuns - coretëza ortografica y gramaticala ti lingac ladin, talian y todësch Svilup de n pensier critich (8 sun 30) - capacitè de analisa critica, de reflescion y de ntegré teoria y pratica - capacitè da costruì y analisé le plann de svilup personal y profesional cun coerënza, cosciënza y en relaziun ales esperiënzes fates y documentades
Bibliografia obligatora	· Departimënt Educaziun y Cultura Ladina (ed.), Indicaziuns Provinziales por les scolines ladines, Provincia Autonoma de Balsan - Südtirol, Balsan 2013 · Intendënza Ladina (ed.), Indicaziuns Provinziales por les scores elementares y mesanes, Provincia Autonoma de Balsan Südtirol, Balsan 2024

	- Intendënza y Cultura Ladina, Manajé y svilupé inant deboriada le sistem formatif tles valades ladines, Provincia Autonoma de Balsan - Südtirol, Balsan 2024 https://ladinische-bildung.provinz.bz.it/de/schule/nosc-profil - Materiai metüs a desposiziun tratan les incuntades de practicum indirect.
Bibliografia aconsieda	- Dipartimënt Educazion y Cultura Ladina Servisc per la consulënza psicopedagogica y l'integrazion Orientamënc por l'inclujun dles mitans/di mituns y dles scolares/di scolars cun background de migraziun tl sistem formatif ladin https://assets-eu-01.kc-usercontent.com/89457b41-dac1-01fd-0beb-8826b2e70567/22e1e1d3-90c5-4408-b562-c73127590ce5/399887_Orientamenti_brossura_finale.pdf - La formazione docente per l'inclusione. Profilo dei Docenti Inclusivi - Agenzia Europea per lo sviluppo degli Alunni disabili - Repertorio BES della Scuola Italiana della Provincia di Bolzano – Servizio Inclusione del Dipartimento Istruzione e Formazione Italiana – 2018 - Leteratöra spezifica en coliamënt cun i cursc frequentá.
Deplù informazions	
OSS	Buona salute, Parità di genere, Istruzione di qualità

Modul

Titul	Tirocinio 3 - Tirocinio scuola dell'infanzia
Codesc dl curs	13419A
SSD	NN
Lingaz	Ladino
Dozenc	Silvia Mussner, Silvia.Mussner@unibz.it https://www.unibz.it/en/faculties/education/academic-staff/person/46059
Assistent didatich	
Semester	Primo semestre

Credic universitars	5
Dozent/a responsabel/bla	
Ores de ensegnament	75 ores de practicum diret
Ores de laboratore	15 ores de practicum indiret (labors)
Ores de stude individual	35
Ores de riceviment prevedudes	15
Ressumé di contegnus	Practicum indiret (15 ores) Preparaziun al practicum diret - stromënc por la osservaziun/autoosservaziun - stromënc por la programaziun y la valutaziun de pruzesc formatifs - definiziun dl profil dles competënzes cun la declinaziun de aziuns da podëi osservé - ajornamënt dl plann de svilup personal y profescional: ampliamënt dla biografia formativa, autovalutaziun, definiziun de travers de svilup Reflescium danterite y do le practicum diret - analisa de caji - reflescium sön les osservaziuns fates y sön les esperiënzes y coliamënt cun les categories dl - autovalutaziun sön le percurs fat en referimënt al svilup personal y profescional Practicum diret (75 ores) Le studënt/La studënta: - osservëia le contest tla istituziun dl praticum te duc sù aspec: fisich, emotif y relaziunal, cognitif y metodologich, cun na atenziun particolare ai elemënc de incluziun - osservëia la pratica di maestri/dles maestres, i singui mituns/les singoles mitans y le grup, adoran stromënc de osservaziun adata (tabeles, registraziuns audio/video, protocoli descrittifs, soziogram y i.i.) - colieia les osservaziuns cun le profil de competënzes dl maester/dla maestra - tol pert ales ativités y sentades colegiales - strotorëia y partësc cun d'atres porsones programaziuns de

	prozes formatifs por mëte en pratica n valgönes competënzes - adora modalités de autoosservaziun y osservaziun di atri por valuté y svilupé inant la pratica personala (schedes de osservaziun, registraziuns audio/video y i.i.) - analisëia adöm cun le tutor/la tutora tla istituziun dl practicum le percurs formatif realisé y deliniëia punc de forza y punc da svilupé inant
Argomenc dl curs	- les competënzes dl maester/dla maestra - programaziun y valutaziun - strategies didatiches - inclujun - stromënc de osservaziun - stromënc de documentaziun y reflesciun (portfolio) - plann de svilup personal y profescional - documënc normatifs nazionai y provinziai
Modalité de ensegnament	La didatica é caraterisada da ativités che vëiga le studënt/la studënta sciöche protagonist atif/protagonista ativa dl percurs. Tres: brainstorming, discusciuns, eserzitaziuns pratiches, analysesvideo, analyses de caji, cooperative learning, reflesciuns individuales/te pers/te de pici grups/tl gran grup, referac cun le suport de media, consulënzes individuelles.
Bibliografia obligatora	• Departimënt Educaziun y Cultura Ladina (ed.), Indicaziuns Provinziales por les scolines ladines, Provincia Autonoma de Balsan - Südtirol, Balsan 2013 • Intendënza Ladina (ed.), Indicaziuns Provinziales por les scores elementares y mesanes, Provincia Autonoma de Balsan Südtirol, Balsan 2024 • Intendënza y Cultura Ladina, Manajé y svilupé inant deboriada le sistem formatif tles valades ladines, Provincia Autonoma de Balsan - Südtirol, Balsan 2024 https://ladinische-bildung.provinz.bz.it/de/schule/nosc-profil • Linee guida per La formulazione dei giudizi descrittivi nella valutazione periodica e finale della scuola primaria – MIUR 2020 • Materiali metüs a desposiziun tratan les incuntades de practicum indirect.
Bibliografia aconsieda	• Dipartimënt Educazion y Cultura Ladina Servisc per la

	consulënza psicopedagogica y l'integrazion Orientamënc por l'incluiun dles mitans/di mituns y dles scolares/di scholars cun background de migraziun tl sistem formatif ladin https://assets-eu-01.kc-usercontent.com/89457b41-dac1-01fd-0beb-8826b2e70567/22e1e1d3-90c5-4408-b562-c73127590ce5/399887_Orientamenti_brossura_finale.pdf • La formazione docente per l'inclusione. Profilo dei Docenti Inclusivi - Agenzia Europea per lo sviluppo degli Alunni disabili • Repertorio BES della Scuola Italiana della Provincia di Bolzano – Servizio Inclusione del Dipartimento Istruzione e Formazione Italiana – 2018 • Leteratöra specifica en coliamënt cun i cursc frequentá.
--	--

Modul

Titul	Tirocinio 3 - Tirocinio scuola primaria
Codesc dl curs	13419B
SSD	NN
Lingaz	Ladino
Dozenc	Dott. mag. Ilaria Noci, Ilaria.Noci@unibz.it https://www.unibz.it/en/faculties/education/academic-staff/person/42625
Assistent didatich	
Semester	Secondo semestre
Credic universitars	5
Dozent/a responsabel/bla	
Ores de ensegnament	75 ores de practicum diret
Ores de laboratore	15 ores de practicum indiret (labors)
Ores de stude individual	35
Ores de riceviment prevedudes	15
Ressumé di contegnus	Practicum indiret (15 ores) Preparaziun al practicum diret

	- stromënc por la osservaziun/autoosservaziun - stromënc por la programaziun y la valutaziun de pruzesc formatifs - definiziun dl profil dles competënzes cun la declinaziun de aziuns da podëi osservé - ajornamënt dl plann de svilup personal y profescional: ampliamënt dla biografia formativa, autovalutaziun, definiziun de traversc de svilup Reflesciun danterite y do le practicum diret - analisa de caji - reflesciun sön les osservaziuns fates y sön les esperiënzes y coliamënt cun les categories dl - autovalutaziun sön le percurs fat en referimënt al svilup personal y profescional Practicum diret (75 ores) Le studënt/La studënta: - osservëia le contest tla istituziun dl praticum te düc sù aspec: fisich, emotif y relaziunal, cognitif y metodologich, cun na atenziun particolare ai elemënc de inclujun - osservëia la pratica di maestri/dles maestres, i singui mituns/les singoles mitans y le grup, adoran stromënc de osservaziun adatá (tabeles, registraziuns audio/video, protopei descrittifs, soziogram y i.i.) - colieia les osservaziuns cun le profil de competënzes dl maester/dla maestra - tol pert ales ativités y sentades colegiales - strotorëia y partësc cun d'atres porsones programaziuns de prozesc formatifs por mëte en pratica n valgönes competënzes - adora modalités de autoosservaziun y osservaziun di atri por valuté y svilupé inant la pratica personala (schedes de osservaziun, registraziuns audio/video y i.i.) - analisëia adöm cun le tutor/la tutora tla istituziun dl praticum le percurs formatif realisé y deliniëia punc de forza y punc da svilupé inant
Argomenc dl curs	- les competënzes dl maester/dla maestra - programaziun y valutaziun - strategies didatiches - inclujun

	- stromënc de osservaziun - stromënc de documentaziun y reflësciun (portfolio) - plann de svilùp personal y profëscional - documënc normatìfs nazional y provincial
Modalité de ensegnament	La didattica é caraterisada da ativités che vëiga le studënt/la studënta sciöche protagonist atif/protagonista ativa dl percurs Tres: brainstorming, discusciuns, eserzitaziuns pratiches, videoanalises, analises de caji, cooperative learning, reflësciuns individuales/te pers/te de pici grups/tl gran grup, referac cun le suport de media, consulënzes individuales.
Bibliografia obligatora	• Departimënt Educaziun y Cultura Ladina (ed.), Indicaziuns Provinciales por les scolines ladines, Provincia Autonoma de Balsan - Südtirol, Balsan 2013 • Intendënza Ladina (ed.), Indicaziuns Provinciales por les scores elementares y mesanes, Provincia Autonoma de Balsan Südtirol, Balsan 2024 • Intendënza y Cultura Ladina, Manajé y svilupé inant deboriada le sistem formatif tles valades ladines, Provincia Autonoma de Balsan - Südtirol, Balsan 2024 https://ladinische-bildung.provinz.bz.it/de/schule/nosc-profil -Linee guida per La formulazione dei giudizi descrittivi nella valutazione periodica e finale della scuola primaria – MIUR 2020 -Materiali metüs a desposiziun tratan les incuntades de practicum indiret.
Bibliografia aconsieda	• Dipartimënt Educazion y Cultura Ladina Servisc per la consulënza psicopedagogica y l'integrazion Orientamënc por l'inclujun dles mitans/di mituns y dles scolares/di scolars cun background de migraziun tl sistem formatif ladin https://assets-eu-01.kc-usercontent.com/89457b41-dac1-01fd-0beb-8826b2e70567/22e1e1d3-90c5-4408-b562-c73127590ce5/399887_Orientamenti_brossura_finale.pdf • La formazione docente per l'inclusione. Profilo dei Docenti Inclusivi - Agenzia Europea per lo sviluppo degli Alunni disabili • Repertorio BES della Scuola Italiana della Provincia di Bolzano – Servizio Inclusione del Dipartimento Istruzione e Formazione Italiana – 2018 • Leteratöra spezifica en coliamënt cun i cursc frequentá.

Freie Universität Bozen
Libera Università di Bolzano
Università Lìedia de Bulsan

--	--